

ПОЛИТИКА
НА ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИЕНТСКИ
НАРЕЖДЕНИЯ

Предназначение и приложими правни норми

Политиката на Първа инвестиционна банка АД /ПИБ АД или Банката/ за изпълнение на клиентските нареждания (Политиката) е изготвена в изпълнение на разпоредбите на Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) и Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива (Делегиран регламент (ЕС) 2017/565).

Тази политика определя реда и изискванията при изпълнението на клиентските поръчки и нареждания от Първа инвестиционна банка АД /Банката, ПИБ АД/, както и изпълнението на операции, свързани с доверително управление на активи за сметка на клиенти на Банката в качеството ѝ на инвестиционен посредник, съгласно разпоредбите на действащото законодателство.

Навсякъде в тази Политика под клиенти следва да се разбира клиентите на ПИБ АД в качеството ѝ на инвестиционен посредник по смисъла на чл. 6 от ЗПФИ.

Под нареждания/поръчки на клиенти (клиентски нареждания) в настоящата Политика се имат предвид нареждания от клиенти на Банката в качеството ѝ на инвестиционен посредник, които нареждания се отнасят или имат за предмет извършване на трансакции с финансови инструменти (по смисъла на чл. 4 от ЗПФИ) и са приложими към предлаганите от Банката инвестиционни услуги и дейности, съгласно (чл. 6, ал. 2 и ал. 3 от ЗПФИ).

Тази политика описва предприеманите от Банката действия по изпълнение на нарежданията или предаването им за изпълнение от трето лице при най-благоприятни условия за клиентите (за постигане на **най-добър резултат** за клиента).

Банката прилага тази Политика като изпълнява незабавно, честно и точно приетите клиентски нареждания при спазване на реда на постъпване на идентични нареждания.

Фактори, отчитани за постигане на най-добрия резултат

Банката изпълнява нареждането на клиента в негов най-добър интерес. Това задължение е изпълнено, ако са положени разумни усилия за установяване на най-добрите за клиента:

- а. Цена;
- б. Разходи по изпълнението;
- в. Бързина (скорост) на изпълнението;
- г. Вероятност за изпълнение и приключване на сетълмента;
- д. Размер на нареждането;
- е. Вид на нареждането (пазарна поръчка, лимитирана или предварително договорена);
- ж. Евентуалното въздействие на нареждането върху пазарната цена на инструмента, за който се отнася, ако и когато бъде обявена (публично);
- з. Други важни фактори, касаещи нареждането на клиента, приложими към изпълнението му.

При изпълнение на нареждане, подадено от непрофесионален клиент, **най-добрият резултат** се определя от общата стойност на сделката, включваща цената на финансовия инструмент и разходите, свързани с изпълнението (всички разходи, които са пряко свързани с изпълнението на нареждането, включително такси за мястото на изпълнение, таксите за клиринг и сетълмент, както и други такси и възнаграждения, платими на трети лица, участващи в изпълнение на нареждането).

Критерии за относителна значимост на факторите за изпълнение

При изпълнение на нареждания на клиенти, Банката взема предвид относителната значимост на факторите за изпълнение съобразно следните критерии:

1. Характеристиките на клиента, включително дали е определен като непрофесионален или професионален клиент;
2. Характеристиките на нареждането на клиента, включително когато нареждането е

свързано със сделка за финансиране с ценни книжа (СФЦК);

3. Характеристиките на финансовите инструменти, предмет на нареждането;

4. Характеристиките на местата на изпълнение, към които нареждането може да бъде насочено за изпълнение.

Когато клиент даде специални/конкретни инструкции по отношение на изпълнението на негово нареждане, нареждането се изпълнява в съответствие с тези инструкции, освен ако Банката изрично не уведоми клиента за невъзможността си да ги изпълни.

В този случай Банката е изпълнила задължението си да действа за постигане на най-добър резултат за своите клиенти, ако е изпълнила нареждането или специфичен аспект на нареждането, следвайки специалните инструкции на клиента.

Финансови инструменти, към които е приложима Политиката

Тази Политика е приложима към следните финансови инструменти:

- а. Акции;
- б. Облигации;
- в. Дялове от колективни инвестиционни схеми;
- г. Борсово търгувани продукти – борсово търгувани фондове (ETF), борсово търгувани суровини (ETC), борсово търгувани дългови инструменти (ETN) и др.
- д. Деривативни инструменти;
- е. Структурирани финансови продукти.

Места за изпълнение на нареждания на клиенти

“Места на изпълнение” за целите на Политиката означава място за търговия систематичен участник или маркет мейкър, друг доставчик на ликвидност или лице, което изпълнява сходни на изброените функции в трета държава или изпълнение извън място за търговия

„Места за търговия“ са регулиран пазар, многостранна система за търговия (МСТ), организирана система за търговия (ОСТ).

В зависимост от финансовите инструменти, предмет на нареждането на клиента, Банката определя местата на изпълнението му, с оглед

осигуряване на **най-благоприятни условия за изпълнение.**

Съобразно посоченото по-горе, Банката може да изключи определено място за изпълнение, независимо, че там конкретният финансов инструмент се търгува. Причините за това могат да бъдат следните:

- а. Разходите за достъп до съответния пазар;
- б. По-високи разходи, съпътстващи трансакциите на клиентските нареждания.

Вследствие на по-високите разходи по изпълнението на нареждането и въпреки по-изгодните котировки за конкретния финансов инструмент, общият краен ефект за клиента може да бъде по-неблагоприятен в сравнение с алтернативни места за изпълнение, на които Банката оперира. Местата на изпълнение, към които може да бъде насочено нареждане на клиент, както и посредниците (брокерите), чрез които ПИБ АД изпълнява нареждания на пазари, на които няма достъп, се обявяват на интернет сайта на Банката – www.fibank.bg или се предоставят на траен носител, включително в офисите и клоновете на Банката. Банката периодично (най-малко веднъж годишно) разглежда и актуализира списъка с местата за изпълнение на клиентските нареждания с оглед постоянно осигуряване на най-добро изпълнение.

Изпълнение на нареждания на места за търговия, на които Банката не е член, се осъществява чрез посредничеството на трето лице посредник (брокер), с което Банката има сключен договор.

Банката прилага следните критерии при избор на посредник (брокер), на когото предава за изпълнение нареждания на клиенти:

1. Да е приел и да прилага Политика за изпълнение на нареждания на клиенти, която съответства и е съвместима с този документ;
2. Да осигурява бързо и надеждно пласиране за изпълнение на нареждания на съответните места за търговия;
3. Да предлага надежден канал за комуникация за подаване на нареждания и за получаване на обратна информация за статус на нареждания и изпълнението им;
4. Да предлага директен достъп до основни места за търговия, но които Банката изпълнява нареждания на клиенти;

5. Да подлежи на регулаторен надзор и нормативни изисквания, съответстващи на регулаторните изисквания, прилагани към Банката.

Банката постоянно следи за ефективността и качеството на изпълнение от страна на лицата по предходното изречение, и когато е необходимо, взема мерки за отстраняване на установени нередности.

Банката предоставя поне веднъж годишно на траен носител (чрез публикуване на официалната интернет страница на ПИБ АД) обобщена информация на клиентите относно всеки клас финансови инструменти за първите пет места за изпълнения на нареждания по отношение на обема на сключените сделки, на които те са изпълнявали нареждания на клиенти за предходната година, както и информация за качеството на изпълнението.

Избор на място за изпълнение на клиентско нареждане

В зависимост от инструкциите на клиента и възможните места за изпълнение на сделки със съответните финансови инструменти Банката избира място на изпълнение на поръчката, което може да е:

1. Място за търговия на които Банката е член;
2. Чрез трето лице участник, с когото Банката е сключила споразумение за посредничество при изпълнение на нареждания на места за търговия, на които Банката не е пряк член;
3. Извън места за търговия в случаите, когато:
 - 3.1. Финансовият инструмент, предмет на нареждането, не се търгува на място за търговия;
 - 3.2. Клиентът е дал специални инструкции за изпълнение на нареждането извън място за търговия; или
 - 3.3. Банката е получила предварителното съгласие на клиента за това и условията, при които се изпълнява нареждането на клиента са не по-лоши от условията на мястото за търговия, ако съответният финансов инструмент се търгува на място за търговия.

3.4. Банката изпълнява нареждането на клиента с изпълнение на насрещно нареждане от друг неин клиент, когато двете нареждания са насрещно изпълними, или за собствена сметка на Банката, след преценка на критериите за изпълнение и факторите за

изпълнение, посочени по-горе, в случаите, когато прецени, че може да търгува в полза на клиента (или без вреда за клиента).

При спазване на задължението за постигане на най-добър резултат за клиента Банката при първа възможност изпълнява нарежданията на своите клиенти, освен ако това би било явно неизгодно за клиентите.

В случай че нареждането на клиент има за предмет финансови инструменти, приети за търговия на регулиран пазар, изпълнението на сделки извън място за търговия става само с изрично, предварително съгласие на клиента. В общия случай клиентът декларира своето съгласие, респ. несъгласие за изпълнение извън регулиран пазар при подаването на нареждане до Банката. В зависимост от условията на съответния пазар, Банката взема предвид:

1. Ликвидност – обема на търговия на съответния инструмент;
2. Системи за сетълмент;
3. Контрагентен риск;
4. Риск от прекъсване по веригата;
5. Брокерски и разходи за сетълмент;
6. Валута на сетълмент;
7. Регулаторни изисквания към контрагент;
8. Репутация на контрагент;
9. Работно време на съответния пазар;
10. Достъпът на Банката или на Брокера до съответния пазар – дали е пряк член или използва услугите на друг посредник.

Банката може да избере място, където съответният финансов инструмент се търгува в най-голям обем. В повечето случаи това е пазарът, на който финансовите инструменти са качени за търговия за първи път / primary market/.

Цена

При подаване на нареждания за сделки с финансови инструменти за изпълнение на места за търговия се изисква спазване на стъпките на котиране на съответното място за търговия за съответния финансов инструмент. Ако при подаване на нареждане за изпълнение на сделка, клиент е посочил цена, която не съответства на валидните стъпки за котиране, Банката ще подаде нареждането за

изпълнение на цена, която е най-близката по-добра цена, отговаряща на това изискване.

Разходи по изпълнение на нареждане

Всички разходи, които са пряко свързани с изпълнението на нареждането, включително такси за мястото на изпълнение, таксите за клиринг и сетълмент, както и други такси и възнаграждения, събирани от посредници (брокери), чрез които Банката изпълнява нареждания на клиенти, са включени в съответната такса или комисиона, съгласно Тарифата на ПИБ АД.

Всички допълнителни разходи като данъци, държавни или регулаторни такси или други плащания към трети лица, които биха могли да възникнат при изпълнение на клиентско нареждане, сключване на сделка или предоставяне на други услуги, са за сметка на клиента и се събират допълнително към таксите и комисионите по Тарифата на Банката.

Други фактори, взимани предвид при изпълнение на нарежданията

1. Бързина (скорост) на изпълнение - зависи от вида и цената на нареждането, както и от моделът за търговия, прилаган на мястото за изпълнение;
2. Вероятност за изпълнение – Банката избира мястото за изпълнение на нареждането, според ликвидността на съответния финансов инструмент на всяко от местата за търговия;
3. Вид и размер на нареждането – Банката избира, съобразно вида и размера на нареждането, съответното място за изпълнение или посредник, в зависимост от цената и разходите.

Регистриране и изпълнение на нареждания

Банката спазва следните принципи при приемане на клиентски нареждания:

- регистрира подава за изпълнение към съответното място за търговия/ изпълнение или брокер всички приети нареждания от клиенти по реда на тяхното приемане;
- изпълнява идентични нареждания по реда на тяхното приемане, възможно най-бързо, спрямо параметрите на нарежданията;

- информира клиентите при възникнали пречки за подаване на нарежданията или за тяхното изпълнение или приключване.

Не се изисква незабавно изпълнение на клиентски нареждания, в следните случаи:

- цената в клиентското нареждане е лимитирана и към момента на подаване на нареждането не може да бъде изпълнена на посочената цена;
- съобразно текущите пазарни условия не може да бъде изпълнено;
- изпълнението би било в противоречие с интереса на клиента.

С оглед осигуряване спазване на изискването за най-добро изпълнение, големи по обем нареждания могат да не бъдат оповестявани в целия си обем, а да се изпълняват като айсберг поръчки, ако съответния пазар допуска това.

Обединяване на нареждания

Общи правила

Банката пристъпва към изпълнение на нарежданията на клиентите си незабавно. В случай че клиентът се съгласи с прилагането на тази Политика и изрично не укаже друго в своето нареждане, той се съгласява Банката да обединява клиентски нареждания. Това ще бъде възможно само за клиентски нареждания, които се приемат и/или са в процес на обработка към момента на изпълнение на конкретното нареждане. Банката обединява нареждания на клиенти само ако това няма да доведе до явни неблагоприятни последици за клиента. Независимо от това, обединяването е възможно да доведе до неблагоприятни последици, свързани с нареждането на клиента.

Банката обединява клиентски нареждания с нареждания за собствена сметка в случаите, когато е възможно Банката да постигне по-добри условия за изпълнение за клиента, както и ако без обединението не би могла да изпълни нареждането на клиента при изгодни за него условия или въобще не би могла да го изпълни. Разпределянето на сделка, сключена вследствие на такова обединяване, не може да става във вреда на клиента.

По преценка на служителя на Банката, който непосредствено изпълнява нарежданията за търговия с финансови инструменти, когато

пазарните условия не позволяват цялостно изпълнение на обединено нареждане, нареждания от типа “Всичко или нищо” не участват в обединяването.

Разделяне на частично изпълнени обединени нареждания

В случай, че Банката не успее да изпълни изцяло, в пълен обем обединено нареждане от клиенти, Банката разпределя изпълнението (по отношение на реализирано количество финансови инструменти и цена на изпълнение) между всички клиенти, чиито нареждания са били обединени (наричано по-нататък “разпределението”). Разпределението се извършва при спазване на общите правила, посочени по-долу.

При разпределението Банката може да възприеме един от двата посочени метода по своя преценка в зависимост, но не само, от някой от следните фактори: пазара, на който се изпълняват нарежданията (първичен или вторичен), наличието на състезателен принцип за класиране на офертите, специфични условия, касаещи обема на подаваните нареждания, ограничен размер на емисията, както и други фактори.

Методи за разпределение

Пропорционално

Всеки клиент получава пропорционално изпълнение, съобразно дела на неговото нареждане в общото, обединено нареждане. Цената на изпълнение за всички ще бъде средно претеглената цена от всички трансакции (ако са повече от една), осъществени в изпълнение на обединената поръчка.

Поредно

При спазване на последователността на постъпване на нарежданията в Банката и в зависимост от цената, посочена в нареждането, ще се удовлетворяват/изпълняват нарежданията с по-добра цена, а при такива с идентични цени – според последователността им на постъпване в системата на Банката. Изпълнението става до изчерпване на количеството на обединената поръчка. Последното нареждане може да бъде удовлетворено частично, освен ако не е от вида “Всичко или нищо”. Цената на изпълнение се определя според извършените сделки (ако

са повече от една) на приоритетите “цена” и “време на постъпване на нареждането”.

В случай на частично изпълнение на обединено нареждане между нареждания на клиенти и сделка за сметка на Банката, нарежданията на клиентите се удовлетворяват с предимство, а остатъкът се третира като сделка за сметка на Банката до изчерпване на количеството финансови инструменти, предмет на трансакцията. Ако частичното изпълнение не е достатъчно за удовлетворяване на всички клиентски нареждания, разпределението се извършва съгласно упоменатите в тези Правила методи. В случаите, когато без обединението Банката не би могла да изпълни нареждането на клиент при такива изгодни за него условия или че въобще не би могла да го изпълни, Банката може да разпредели сключената сделка пропорционално между себе си и клиентите.

Големи нареждания

За големи се считат нареждания, чиито обем превишава определен праг. Този праг не е предварително фиксиран и зависи от редица фактори като вида на финансовия инструмент (акции, облигации, дялове от колективни инвестиционни схеми, деривативни инструменти, структурирани продукти), мястото на изпълнение, конкретната пазарна среда в даден момент.

Брокерите от Дирекция “Трежъри” на ПИБ АД, имат решаваща роля при определяне на праговете. Големите нареждания могат да доведат до значителен дисбаланс между търсенето и предлагането на дадения финансов инструмент. В резултат на това, други фактори, различни от цената и разходите по изпълнението на нареждането могат да са от първостепенна важност за клиента.

Особени случаи

Възможни са особени случаи при изпълнението на нареждания на клиенти в зависимост от спецификата на финансовите инструменти.

Някои финансови инструменти, като дялове от колективни инвестиционни схеми, може да се търгуват на регулиран пазар, както и извън регулиран пазар, на гише в клоновете и офисите на Банката. В тези случаи, разходите по изпълнението на нареждането са по-ниски поради липсата на борсови и/или други такси, наложени от централизираното място на изпълнение, при една и съща пазарна цена.

В случай че нареждане на клиент има за предмет ниско ликвидни финансови инструменти или такива, за които липсва или има ограничен достъп до пазарна информация, е възможно Банката да не успее да осигури най-добри условия за изпълнение. При тези обстоятелства отговорността за намиране на най-добри условия (цени) е изцяло на клиента, ако той избере този подход. В случай че клиентът приеме условията за изпълнение, предложени от Банката, счита се че Банката е изпълнила задължението си за **получаване на възможно най-добрия резултат**, съгласно тази Политика.

Когато нареждането на клиент касае финансови инструменти, разработени и емитирани от Банката и едновременно с това Банката е единствено възможно място на изпълнение, тогава при искане от страна на клиента може да бъде предоставена детайлна информация относно ценообразуването на този финансов инструмент.

При финансови инструменти, емитирани от ПИБ АД или такива, за които Банката има изключително задължение за поддържане на ликвидност, се прилагат правилата, изрично упоменати в Проспекта на дадения финансов инструмент, както и правилата на регулирания пазар, ако са регистрирани на такъв. Освен посочените фактори, при ценообразуването се отчитат и пазарните условия във всеки определен момент.

Когато клиент на Банката подава нареждания чрез електронна система за търговия, която гарантира спазването на изискванията на нормативната уредба и осигурява сигурен пряк електронен достъп до платформи за електронна търговия на регулиран пазар или многостранна/организирана система за търговия (МСТ/ОСТ), като част от услугата по приемане, предаване и изпълнение на клиентски нареждания, които Банката извършва в качеството ѝ на инвестиционен посредник, то тогава параметрите, посочени от клиента в нареждането се приемат като специални инструкции. В този случай Банката, действайки от името и за сметка на клиента и осигурявайки му достъп до електронната система, се счита, че е положила всички разумни усилия за **получаване на възможно най-добрия резултат** за клиента. В случай че електронната система за търговия позволява налагане от страна на Банката на определени параметри по отношение на

нареждането на клиента, Банката действа в съгласие с тази Политика.

Предвид спецификата на изпълнението на сделки при управление на индивидуален портфейл (доверително управление), поставените индивидуални цели и ограничения, водещите фактори при оценката и избор на най-добро изпълнение и определянето на относителната им значимост се разглежда стриктно в контекста на конкретните договорености между Банката и клиента. В този случай Банката може да изпълнява тези трансакции, срещайки ги с идентични нареждания на други свои клиенти или за собствена сметка с цел минимизиране на трансакционните разходи, осигуряване на ликвидност, достъпност и бързина на изпълнението.

При доверителното управление е допустимо извършването на операции с финансови инструменти между портфейли на различни клиенти, както и между портфейл на клиент - доверител и собствен портфейл на Банката. В тези случаи служителите прилагат следните минимални условия и правила при определяне на параметрите по изпълнението на операциите по предходното изречение:

1. Операции с финансови инструменти, търгувани на регулиран пазар се регистрират по цени в рамките на спреда между най-добрата цена „купува“ и „продава“, при отчитане на спецификите на конкретния пазар и при спазване на Политиката на ПИБ АД за изпълнение на клиентски нареждания;

2. Операции с финансови инструменти, които не се търгуват на регулиран пазар се регистрират по котировка на ПИБ АД при отчитане на спецификите на конкретната емисия, състоянието на пазара на тази емисия – достъпност, ликвидност, размер на минимална партида за търгуване (лот), трансакционни разходи - и при спазване на Политиката на ПИБ АД за изпълнение на клиентски нареждания.

Особености, касаещи извънредни пазарни условия

Тази Политика не е приложима при наличието на непреодолима сила (извънредни и големи пазарни движения, характеризиращи се и с голяма амплитуда на цената на финансовите инструменти, както и вътрешни или външни за Банката системни сривове). При такива случаи, основен фактор за определяне условията за

постигане на **най-добър резултат** става възможността да се изпълни нареждането на клиента. В случай че е налице някое от посочените обстоятелства в момента на приемане на нареждане на клиент, то той ще бъде надлежно уведомен за това.

Периодична актуализация на Политиката

Банката приема, актуализира и уведомява клиентите си за Политиката за изпълнение на клиентски нареждания, осигуряваща изпълнение на задълженията за постигане на **най-добър резултат**, както и за съществени промени в тази Политика. Уведомяването на клиентите става преди влизането на съществените изменения или допълнения в сила.

Изменения и/или допълнения, които не водят до съществена промяна в тази Политика се публикуват на интернет страницата на Банката, при влизането им в сила.

Банката преразглежда най-малко веднъж годишно Политиката за изпълнение на нареждания от клиенти, с оглед получаване на **възможно най-добрия резултат** на клиентските нареждания. Проверка се извършва и при всяка съществена промяна, която може да се отрази на възможността на Банката постоянно да осигурява най-добри резултати за изпълнението на нареждания на клиенти при използването на местата за изпълнение, които са включени в Политиката.

ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ:

Когато клиент даде специални инструкции по отношение на изпълнението на негово нареждане и тези специални инструкции се различават от Политиката на Банката, тогава нареждането ще бъде изпълнено в съответствие със специалните нареждания на клиента, освен ако Банката изрично не уведоми клиента за невъзможността си да изпълни специалните инструкции. В този случай Банката не би могла да следва тази Политика и да прилага посочените в този документ стъпки (действия), разработени с цел постигане на **най-добър резултат** при изпълнението за тази част от нареждането, до която се отнасят специалните инструкции.

Приложимост. Декларации.

Тази Политика се предоставя на всеки съществуващ или потенциален клиент на Банката. При поискване от страна на клиента

може да бъдат направени допълнителни разяснения по процедурите и правилата, описани в този документ.

Когато клиент на Банката подаде нареждане, след като се е запознал с Политиката, той декларира изрично, че е запознат и разбира и приема напълно Политиката на ПИБ АД за изпълнение на нареждания от клиенти.

С подаването на нареждане към Банката, клиентът дава и своето изрично съгласие то да бъде изпълнено извън място за търговия, съгласно правилата на Банката за извършване на инвестиционни услуги.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Настоящата политика е изготвена на основание чл. 86 от ЗПФИ и чл. 66 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

§2. Настоящата Политика за изпълнение на клиентски нареждания е неразделна част от Общите условия, приложими към договори с клиенти на Първа инвестиционна банка АД за инвестиционни услуги и дейности с финансови инструменти.